

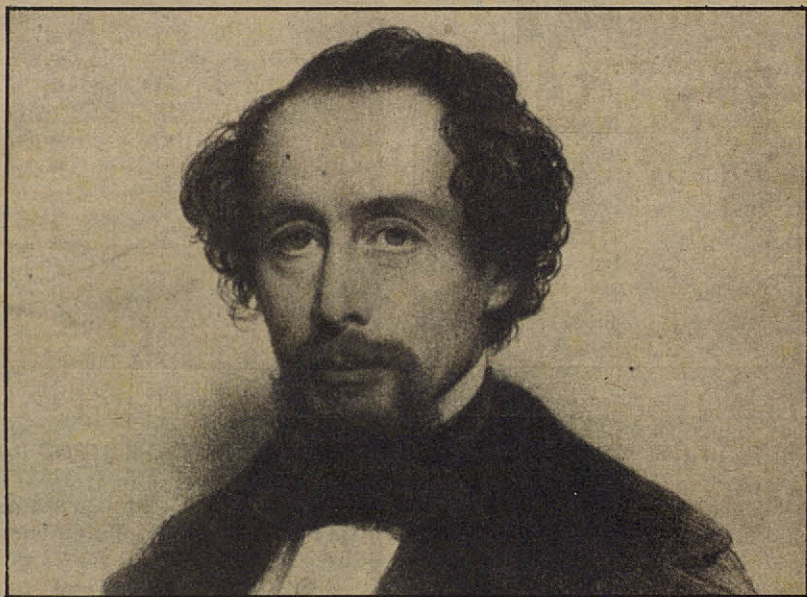
Una història didàctica de la Revolució Francesa

Charles Dickens. *Una història de dues ciutats*. Il.lust.: F. Bernard. Edhasa. Barcelona 1991.

Jordi Capdevila

La narrativa, la literatura en general, és el mirall més clarivident de la història. La complexitat de la societat grega, de la seva civilització, no es pot copsar amb tota la seva riquesa sense el suport de la *Iliada* d'Homer, de la mateixa manera que la rica vida social i la dels cavallers de la Baixa Edat Mitjana europea i de transició cap a la Moderna no es pot interpretar amb la mateixa clarividència sense besllumar tots els matisos del nostre *Tirant lo Blanc*. No estranya gens, doncs, que molts grans novel·listes del segle passat s'inspirassin en les aigües turbulentes de la Revolució Francesa per narrar les seves grans fabulacions d'amor i de desamor, de vida i de mort, d'il·lusions i frustracions, que són la base de tota creació narrativa.

D'entrada cal dir-ho ben alt: *Una història de dues ciutats* és abans que res una història de la Revolució Francesa, de la vida quotidiana —si n'hi havia— dels anys que van marcar la més gran ruptura amb el passat. El títol és equívoc, ja que la novel·la no reflecteix la història de la vida urbana de París i Londres, les dues urbs que són els escenaris de la seva obra. Tampoc és la història dels seus personatges, encara que Dickens fabulés una trama rocambolesca amb un conjunt d'herois i traïdors de tota mena, de ressentits que cerquen una venjança rocambolesca. El protagonista de veritat és la Revolució Francesa i el rerafons que la va fer possible:

Charles Dickens

un poble famèlic que va arribar al poder i es va deixar pervertir, una vegada més, per la peculiar eròtica del poder revolucionari.

Charles Dickens ja deixa clar en la primera pinzellada de l'obra la riquesa del paisatge que vol descriure: "Era el millor dels temps, i era el pitjor, era l'edat de la saviesa i la de la ximpleria; era l'època de la fe i l'època de la incredulitat; l'estació de la llum i la de les Tenebres; era la primavera de l'esperança i l'hivern de la desesperació; tot se'ns ofería com a nostre i no teníem absolutament res; anàvem tots directament al Cel, tots ens precipitàvem cap a la direcció contrària. En un mot: l'època era molt semblant a l'actual, que algunes de les autoritats més escandaloses demanaven que, per a bé o per a mal, fos considerada tan sols en un grau superlatiu de com-

paració."

En aquest escenari, no estranya doncs que sobresurti en molts moments dalt l'escenari com a heroi principal la *senyora guillotina*, símbol també de la revolució. Ella va ser la que es va encarregar de bastir la més gran esperança de ruptura i també la que la va mutilar. Ella és l'eix vertebrador del *Llibre Tercer* de la novel·la de Dickens, on tots els altres personatges giren al voltant de la màquina mutiladora de tants caps, com d'un passat d'injustícies i opressions.

Cal assenyalar l'oportunitat de la traducció d'aquesta obra, que no havia estat traduïda al català fins ara. I és més d'agrair dins d'una col·lecció tan ben presentada, senyorial seria la millor definició, com és la de *Clàssics Moderns* d'Edhasa. ■

A

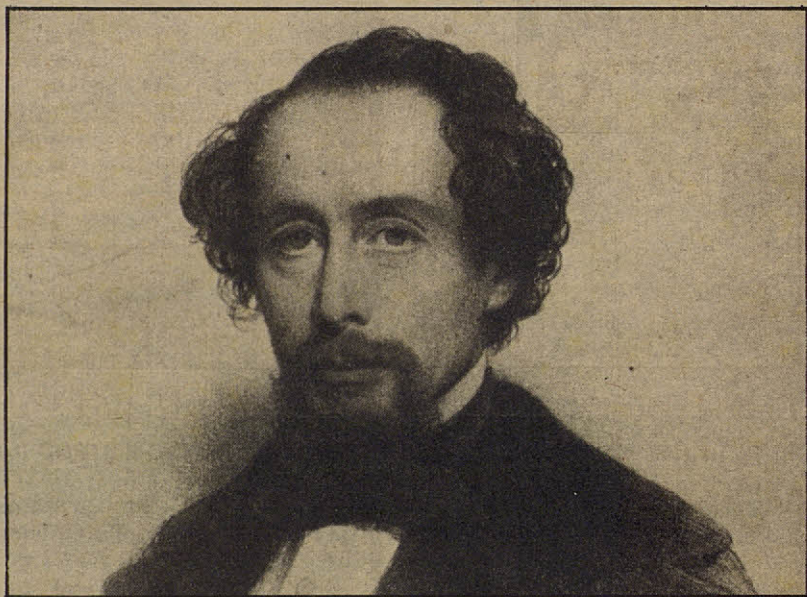
Una història didàctica de la Revolució Francesa

Charles Dickens. *Una història de dues ciutats*. Il.lust.: F. Bernard. Edhasa. Barcelona 1991.

Jordi Capdevila

La narrativa, la literatura en general, és el mirall més clarivident de la història. La complexitat de la societat grega, de la seva civilització, no es pot copsar amb tota la seva riquesa sense el suport de la *Iliada* d'Homer, de la mateixa manera que la rica vida social i la dels cavallers de la Baixa Edat Mitjana europea i de transició cap a la Moderna no es pot interpretar amb la mateixa clarividència sense besllumar tots els matisos del nostre *Tirant lo Blanc*. No estranya gens, doncs, que molts grans novel·listes del segle passat s'inspirassin en les aigües turbulentes de la Revolució Francesa per narrar les seves grans fabulacions d'amor i de desamor, de vida i de mort, d'il·lusions i frustracions, que són la base de tota creació narrativa.

D'entrada cal dir-ho ben alt: *Una història de dues ciutats* és abans que res una història de la Revolució Francesa, de la vida quotidiana —si n'hi havia— dels anys que van marcar la més gran ruptura amb el passat. El títol és equívoc, ja que la novel·la no reflecteix la història de la vida urbana de París i Londres, les dues urbs que són els escenaris de la seva obra. Tampoc és la història dels seus personatges, encara que Dickens fabulés una trama rocambolesca amb un conjunt d'herois i traïdors de tota mena, de ressentits que cerquen una venjança rocambolesca. El protagonista de veritat és la Revolució Francesa i el rerafons que la va fer possible:

Charles Dickens

un poble famèlic que va arribar al poder i es va deixar pervertir, una vegada més, per la peculiar eròtica del poder revolucionari.

Charles Dickens ja deixa clar en la primera pinzellada de l'obra la riquesa del paisatge que vol descriure: "Era el millor dels temps, i era el pitjor, era l'edat de la saviesa i la de la ximpleria; era l'època de la fe i l'època de la incredulitat; l'estació de la llum i la de les Tenebres; era la primavera de l'esperança i l'hivern de la desesperació; tot se'ns ofería com a nostre i no teníem absolutament res; anàvem tots directament al Cel, tots ens precipitàvem cap a la direcció contrària. En un mot: l'època era molt semblant a l'actual, que algunes de les autoritats més escandaloses demanaven que, per a bé o per a mal, fos considerada tan sols en un grau superlatiu de com-

paració."

En aquest escenari, no estranya doncs que sobresurti en molts moments dalt l'escenari com a heroi principal la *senyora guillotina*, símbol també de la revolució. Ella va ser la que es va encarregar de bastir la més gran esperança de ruptura i també la que la va mutilar. Ella és l'eix vertebrador del *Llibre Tercer* de la novel·la de Dickens, on tots els altres personatges giren al voltant de la màquina mutiladora de tants caps, com d'un passat d'injustícies i opressions.

Cal assenyalar l'oportunitat de la traducció d'aquesta obra, que no havia estat traduïda al català fins ara. I és més d'agrair dins d'una col·lecció tan ben presentada, senyorial seria la millor definició, com és la de *Clàssics Moderns* d'Edhasa. ■